
[2021-66-RE](#)

Causa 2021-66-RE

(Solé Diaz c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 444-2021. Recurs d'empara

Aute del 12 d'octubre del 2021

BOPA núm. 109, del 20 d'octubre del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 3 de setembre del 2021, per la representació processal del Sr. Alain Solé Diaz, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 28 de juliol del 2021, dictat per la Batllia de Guàrdia (Penal), i, contra l'aute del 2 d'agost del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts, en el marc d'un procediment d'*habeas corpus*, per una presumpta vulneració dels drets a la llibertat i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts als articles 9 i 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que tingui per interposat aquest recurs d'empara en atenció a la vulneració dels drets esmentats, "*declarant desproporcionat i no ajustat a dret la detenció practicada*";

Vista la Constitució, especialment els articles 9, 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. A les 00.05 h del 22 de juliol del 2021, el Sr. Alain Solé Diaz va ser controlat pel Servei de Policia mentre conduïa el seu vehicle i atès que la prova d'alcoholèmia va donar un resultat positiu de 0,81 g/l de sang va romandre a les cel·les del Servei de Policia fins a les 10.15 h, moment en què va passar a disposició judicial.

1.2. Aquell mateix dia, a les 15.54 h va ser condemnat mitjançant ordenança penal per un delictes menor de conducció de vehicle automòbil amb un grau d'alcoholèmia superior a 0,8 g/l de sang

(article 268.1 del Codi penal).

1.3. El 28 de juliol del 2021, la representació processal del Sr. Alain Solé Diaz va formular una petició d'*habeas corpus*, en què considerava que l'estada en la cel·la del Servei de Policia i a les dependències judicials per una durada de 16 hores era desproporcionada i injustificada.

1.4. Aquell mateix dia, la Batllia de Guàrdia (Penal) va dictar un aute mitjançant el qual denegava aquesta petició d'*habeas corpus*.

1.5. La representació processal del Sr. Alain Solé Diaz va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 2 d'agost del 2021, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què desestimava aquest recurs.

1.6. El 3 de setembre del 2021, la representació processal del Sr. Alain Solé Diaz va interposar un recurs d'empara contra les resolucions de la Batllia de Guàrdia (Penal), i del Tribunal de Corts, en el marc del procediment d'*habeas corpus*, que s'acaba de ressenyar, per una presumpta vulneració dels drets a la llibertat i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts als articles 9 i 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- La part recurrent en empara considera que la seva detenció i el seu ingrés al calabós van resultar desproporcionats i injustificats, ja que la conducta il·lícita no suposa cap delictes major ni genera cap conseqüència posterior que justifiqui l'ingrés a les cel·les del Servei de Policia. La proporcionalitat hagués exigit citar-lo per prendre-li declaració un altre dia i jutjar-lo davant el tribunal competent. El delictes és menor i el recurrent és resident a Andorra, sense que existissin motius per entendre que no es presentaria a la declaració, de forma que no existien motius per detenir-lo.

- Malgrat que el Tribunal de Corts retreu a la representació processal del recurrent no haver precisat en quin supòsit fonamentava la demanda d'*habeas corpus*, insisteix en què el recurs rau en la desproporcionalitat de la detenció, ja que en la majoria de supòsits la pena que s'imposa és condicional. Assenyala que abans del procediment d'ordenança penal només s'ingressava a les cel·les quan la taxa d'alcohol era molt alta o quan la infracció anava acompanyada d'altres infraccions.

- Tampoc considera que la detenció es pugui justificar en l'espera per a la metabolització de l'alcohol en sang, ja que, aleshores, es podia haver fet una prova amb posterioritat i la jurisprudència d'aquest Tribunal Constitucional (causes 2019-60-RE i 2020-44-RE) es fonamenta en taxes d'alcoholèmia molt més altes, mentre que en aquest cas el recurrent només havia superat en 0,1 g/l la taxa permesa.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que tingui per interposat aquest recurs d'empara en atenció a la vulneració dels drets esmentats, declarant que la detenció practicada era desproporcionada i no ajustada a dret.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- El Tribunal de Corts manifesta que el procediment d'*habeas corpus* té com a objecte controlar la legalitat de la detenció i que l'article 6 de la Llei transitòria de procediments judicials enumera amb llista tancada (*numerus clausus*) els supòsits en què es pot considerar produïda una detenció il·legal. El recurrent no indica en quin supòsit fonamenta la il·legalitat de la detenció. El Tribunal de Corts afirma que la detenció es va practicar amb la concurrència dels supòsits legals i amb el respecte de les formalitats i de les exigències legals.

- Alhora considera que la detenció va ser proporcional a les circumstàncies del cas i al delictes imputat i que aquesta era necessària per garantir la seva seguretat i la dels altres usuaris de la via pública. A més, la detenció no es va perllongar més temps del necessari per practicar amb les degudes garanties les diligències de la instrucció posterior. Afegeix que el Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en aquesta matèria mitjançant els autes de l'11 de novembre del 2019, recaigut en la causa 2019-60-RE, i del 22 (*sic*) de juliol del 2020, recaigut en la causa 2020-44-RE.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. L'article 9.1 de la Constitució reconeix el dret de totes les persones a la llibertat, de manera que aquestes només en poden ser privades per les causes i mitjançant els procediments que preveuen la Constitució i les lleis.

Especialment es destaca, conforme a l'apartat 2 de l'article esmentat, que "*La detenció governativa no pot durar més del temps necessari per dur a terme les indagacions tendents a l'esclariment del cas i mai no pot excedir de quaranta-vuit hores sense que el detingut sigui posat a disposició de l'autoritat judicial*".

Així mateix, la Constitució ordena la creació d'un procediment per tal que tot detingut pugui acudir a un òrgan judicial que examini la legalitat de la seva detenció (apartat 3 del mateix article).

3.3. Aquest procediment d'*habeas corpus* està desenvolupat als articles 5 i 6 de la Llei transitòria de procediments judicials.

El cànon de constitucionalitat assentat al respecte estableix, en primer terme, que el principi és el dret a la llibertat i el dret a la seguretat jurídica de les persones i que l'excepció és la seva privació o la seva limitació sota control judicial (sentència del 26 de febrer del 2020, recaiguda en la causa 2019-75-RE).

En segon terme, es tracta d'un procediment que la llei ha previst per impugnar una mesura de privació de llibertat acordada per una autoritat administrativa (sentència del 26 de maig del 2020, recaiguda en la causa 2020-21-RE).

I, en tercer terme, que el procediment d'*habeas corpus* es pot emprar encara que el justiciable no

estigui detingut en el moment de la presentació de la seva petició. En efecte, s'ha sostingut, de manera reiterada, que la posada en llibertat d'una persona detinguda no pot impedir que aquesta persona sol·liciti que l'autoritat judicial revisi la legalitat de la seva detenció (aute de l'11 de novembre del 2019, recaigut en la causa 2019-60-RE).

3.4. La part recurrent adueix que la detenció i l'ingrés a les cel·les del Servei de Policia van ser desproporcionats i injustificats en relació amb les circumstàncies del cas, el tipus de delictes i el fet que el recurrent resideix a Andorra, podent-se presentar a prestar declaració voluntàriament, destacant alhora que la pena que s'imposa és condicional en la majoria de casos.

L'article 6 de la Llei transitòria de procediments judicials estableix que:

a) Qui ho sigui per una autoritat, agent, funcionari o particular, sense que concorrin els supòsits legals i, fins i tot quan concorrin aquests supòsits, la detenció s'hagi produït sense respectar les formalitats i requisits legals.

b) Qui sigui il·lícitament internat en qualsevol establiment o lloc d'Andorra.

c) Qui estigui detingut per més temps del previst per la llei.

d) Qui, havent estat legalment privat de llibertat, no li siguin respectats els drets que la Constitució i les lleis garanteixin a tota persona detinguda".

Aquest Tribunal Constitucional ja ha tingut ocasió de pronunciar-se en dos supòsits similars sobre la durada de la detenció governativa (veg. l'aute de l'11 de novembre del 2019, recaigut en la causa 2019-60-RE, i, l'aute del 13 de juliol del 2020, recaigut en la causa 2020-44-RE) en què va indicar com els tribunals ordinaris han de valorar i ponderar la seva decisió per tal que la durada de la detenció no es pugui entendre com a desproporcionada, arbitrària o injustificada.

En el cas que ens ocupa, una vegada constatada l'alcoholèmia, i encara que aquesta superés per molt poc el límit legal, atès que ja s'ha incidit en el tipus penal del delictes menor de l'article 268.1 del Codi penal, sense que es puguin efectuar diferenciacions respecte de la realització del tipus en funció de l'excés sobre el màxim permès, resultava necessari que el detingut restés en les dependències policials per tal de poder prestar una nova declaració un cop l'alcohol s'hagués metabolitzat amb la finalitat que aquesta declaració s'efectués amb totes les garanties davant el Servei de Policia i que se li poguessin exposar les actuacions i diligències realitzades.

En el cas concret, constatant que es va superar el límit d'alcoholèmia a les 00.12 hores del dia 22 de juliol del 2021, després de possibilitar que l'alcohol es metabolitzés, a les 7.14 hores es va practicar al recurrent una nova prova, la qual va determinar que ja estava en disposició de declarar, es va efectuar una nova lectura de drets i se li va prendre declaració, sent posat a disposició judicial el mateix dia a les 10.15 hores.

Des d'aquesta òptica, realitzada la ponderació i analitzat el sacrifici del dret a la llibertat, s'entén que l'obligació de romandre a les dependències policials des de la seva detenció en el decurs de la matinada fins al matí següent, per poder prestar nova declaració, és ajustada i no pot ser considerada desproporcionada o injustificada, sinó que respon, precisament a les dues funcions abans exposades: una, poder metabolitzar l'alcohol en sang per poder prestar declaració posterior amb totes les garanties i prendre coneixement amb plenes facultats volitives i intel·lectuals de les diligències practicades, i, la segona, per raons de seguretat, per impedir que es pugui circular per la via pública amb una taxa superior a la legal i evitar un perill per a ell mateix i per a la resta d'usuaris

de la via pública.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2021-66-RE interposat per la representació processal del Sr. Alain Solé Diaz.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat Magistrat

Dominique Rousseau